

ČO JE NOVÉ – HVIEZDOSLAVOV KUBÍN (pracovný list)

PRED POČÚVANÍM

1. Skús na základe fotografie uhádnuť, o čom bude nahrávka.

2. Odpovedz na otázky.

Máš rád/rada literatúru?

Recitoval/a si niekedy literárny text na recitačnej súťaži?

Cítiš pri verejných vystúpeniach stres?

OTESTUJ SA

1. Priradi opisy významov k slovám.

1. prednes	a) jedna časť súťaže
2. kolo	b) významný alebo známy človek
3. súťažiteľ	c) obdobie v živote človeka, ktoré nasleduje po detstve
4. nervozita	d) rivalita, zápasenie medzi osobami
5. puberta	e) skupina ľudí, ktorí na súťažiach hodnotia
6. konkurencia	f) usilovať sa získať prvé miesto
7. porota	g) recitovanie umeleckého diela naspamäť
8. osobnosť	h) stav napätia, strachu

2. Slovo *ročník* má v slovenčine viacero významov. Spoj vysvetlenie významu s vhodným príkladom.

1. ľudia narodení v tom istom roku
2. školský stupeň, ktorý navštevujú žiaci alebo študenti jeden rok
3. podujatie, ktoré sa koná každý rok

- a) *50. ročník Medzinárodného maratónu mieru*
- b) *prvý ročník gymnázia*
- c) *mladšie ročníky nemajú problém pracovať s počítačmi*

PRI POČÚVANÍ

Audio (02:24 min.): [HVIEZDOSLAVOV KUBÍN – SLOVENČINA V POHODE](#)

1. Na základe počúvania označ, či je nasledujúca výpoveď pravdivá alebo nepravdivá.

1. Na Hviezdoslavovom Kubíne súťažili v prednese poézie.
2. Súťaž sa konala v Kultúrnom dome v Prešove.
3. Reportérka oslovila troch súťažiacich.

4. Predseda odbornej poroty Miron Pukan hovoril o tom, kto v prednese súťažil.
5. Miron Pukan začal recitovať až počas dospelosti.
6. Na Hviezdoslavovom Kubíne recitovali mnohé známe osobnosti.

PO POČÚVANÍ

1. Dopln' do chýbajúcich viet vhodné slovesá v tvare minulého času. Ak potrebuješ pomoc, vráť sa k nahrávke.

1. V utorok 28. marca _____ recitátori a recitátorky v prednese prózy.
2. Okresné kolo 69. ročníka súťaže _____ na Základnej škole Kúpeľná v Prešove.
3. _____ ani riadna dávka stresu.
4. Po prednese sme sa súťažiacich pýtali, ako ____ s tým _____.
5. Školské kolo a triedne kolo _____ takmer vždy. (1. os. sg., muž. rod)
6. Hlavné je, že _____ súťažiaci _____.
7. Otec bol ten, kto ma _____ k slovu.
8. Do dospelých rokov _____ umelecký prednes i mnohé ďalšie významné osobnosti.

konať sa súťažiť pritiahnúť sprevádzať
poradiť si vyhrať nechýbať zabaviť sa

2. Vytvor plurál podstatných mien.

1. recitátor
2. predseda
3. žiak
4. herec
5. komik
6. dramatik
7. moderátor
8. rodič

3. K podstatným menám z predošlej úlohy vytvor ženské pomenovania.

1. recitátor
2. predseda
3. žiak
4. herec
5. komik
6. dramatik
7. moderátor
8. rodič

4. V nasledujúcom texte označ slová, ktoré súvisia s recitovaním a umením.

Hviezdoslavov Kubín je slovenská súťaž umeleckého prednesu prózy a poézie a tvorby detských divadiel a divadiel poézie. Je pomenovaná podľa Pavla Országha Hviezdoslava, významného slovenského básnika. Ten svoj život prežil v Dolnom Kubíne, kde aj zomrel.

Hviezdoslavov Kubín

Moderátorka

Mnohí z nás si ako základníkovci vyskúšali umelecký prednes na Hviezdoslavovom Kubíne. A neminulo to ani súčasné ročníky. V utorok 28. marca súťažili recitátori a recitátorky v prednese prózy. Okresné kolo 69. ročníka súťaže sa konalo na Základnej škole Kúpeľná v Prešove. Konkurencia bola veľká, a tak nechýbala ani riadna dávka stresu. Po prednese sme sa súťažiacich pýtali, ako si s tým poradili.

Súťažiaci 1

Stres? No tak snažím sa čo najlepšie, ako to pôjde, ale nie vždy to zvládnem.

Súťažiaci 2

Stres ani veľa nie, lebo ja veľa som už vyhral. Tuná¹ som prvýkrát, ale školské kolo a triedne kolo som vyhral takmer vždy.

Moderátorka

Trocha nervozity pred vystúpením je úplne prirodzená vec. No mnohým pomáhali rodičia alebo triedne pani učiteľky, ktoré prišli ako doprovod². Hlavné je, že sa súťažiaci zabavili a v rámci prednesu i niečo nové priučili.

Súťažiaci 1

Tak, zaujalo ma hlavne, ako všetci dvíhali hlas dole, jak³ potom kričali a také podobné veci.

¹ Hovorové slovo, synonymum je *tu*.

² Správny výraz je *sprevod*.

³ V bežnej reči, hlavne na východe a západe Slovenska, môžete počuť slovo *jak* namiesto spisovného výrazu *ako*.

Moderátorka

No a na svoje začiatky na Hviezdoslavovom Kubíne zaspomínal i Miron Pukan, predseda odbornej poroty.

Miron Pukan

Ale samozrejme, že spomínam si na detstvo, a to detstvo spojené s umeleckým prednesom. Otec bol ten, kto ma pritiahol k slovu alebo dovedol k slovu a samozrejme potom už som sa zdokonaľoval na základnej umeleckej škole v literárno-dramatickom odbore a tak ma to nejako sprevádzalo celým mojím dozrievaním, pubertou, tínedžerstvom až do dospelých rokov.

Moderátorka

Do dospelých rokov sprevádzal umelecký prednes i mnohé ďalšie významné osobnosti. Július Satinský, Karol Horák, Lucia Hurajová, Milan Ondřík a mnohí ďalší si ako žiaci základných škôl vyskúšali prednes na Hviezdoslavovom Kubíne. A tak sa možno i v tomto ročníku ukrývajú budúci herci, komici, dramatici či moderátori.

Autorka videa: Tamara Eliášová

Rok vzniku: 2023

Kľúč:

OTESTUJ SA

1.

Prirad' opisy významov k slovám.

1g, 2a, 3f, 4h, 5c, 6d, 7e, 8b

2.

Slovo *ročník* má v slovenčine viacero významov. Spoj vysvetlenie významu s vhodným príkladom.

1c, 2b, 3a

PRI POČÚVANÍ

1.

Na základe počúvania označte, či je nasledujúca výpoveď pravdivá alebo nepravdivá.

1. NEPRAVDA

4. NEPRAVDA

2. NEPRAVDA

5. NEPRAVDA

3. PRAVDA

6. PRAVDA

PO POČÚVANÍ

1.

Doplň do chýbajúcich viet vhodné slovesá v tvare minulého času. Ak potrebuješ pomoc, vráť sa k nahrávke.

1. súťažili

5. som vyhral

2. sa konalo

6. sa zabavili

3. Nechýbala

7. pritiahol

4. si poradili

8. sprevádzal

2.

Vytvor plurál podstatných mien.

1. recitátori

4. herci

7. moderátori

2. predsedovia

5. komici

8. rodičia

3. žiaci

6. dramatici

3.

K podstatným menám z predošlej úlohy vytvorte ženské pomenovania.

1. recitátorka

6. dramaticka

2. predsedníčka

7. moderátorka

3. žiačka

8. rodič – * slovo *rodička* má význam „žena pred pôrodom alebo po ňom“

4. herečka

5. komička

4.

V nasledujúcom texte označ slová, ktoré súvisia s recitovaním a umením.

Hviezdoslavov Kubín je slovenská súťaž umeleckého prednesu prózy a poézie a tvorby detských divadiel a divadiel poézie. Je pomenovaná podľa Pavla Országha Hviezdoslava, významného slovenského básnika. Ten svoj život prežil v Dolnom Kubíne, kde aj zomrel.

Kľúčové slová k materiálu:

Hviezdoslavov Kubín, recitácia, Pavol Országh Hviezdoslav, Dolný Kubín, Slovensko